

Література:

1. Горлачук В.В., Коваленко О.Ю., Белінська С.М. Економічний аналіз господарської діяльності підприємства: навч. посіб. Миколаїв: ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 308 с.
2. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия: учеб. пособ. Минск: Новое знание, 2002. 704 с.
3. Справочник 24. URL: https://spravochnick.ru/ekonomicheskii_analiz (дата обращения: 18.10.2019).

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

*Паршина О.А., д.е.н., професор
Паршин Ю.І., д.е.н., доцент
Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ*

Прагнення до лідируючих позицій в економіці підштовхує керівників країн та крупних компаній, а також інших впливових учасників сьогодення розробляти інноваційні підходи до організації бізнес-процесів з метою підвищення результативності підприємницької діяльності та отримання надприбутків. Впровадження інноваційних підходів дозволить забезпечити підвищення ефективності бізнесу, поряд з цим, традиційні підходи і методи мають бути адаптованими до умов розвитку сучасного суспільства.

Однією з таких загальносвітових тенденцій розвитку сучасного суспільства є діджиталізація економічних процесів. Сьогодні, всюди відчувається динамічний вплив цифрових технологій практично у всіх секторах економічної діяльності на різних рівнях національної економіки. Динамічного рівня розвитку за останні роки набуває інформаційно-комунікаційна галузь.

В умовах діджиталізації особливого значення набувають питання забезпечення економічної безпеки підприємницької діяльності. Слід зазначити, що економічну безпеку вчені досліджують на різних рівнях соціально-економічних систем, зокрема на рівні держави, на рівні регіонів та на рівні окремих підприємств. Значну увагу вчені приділяють різним видам економічної безпеки держави та окремим складовим безпеки, зокрема розглядається економічна, фінансова, продовольча безпека тощо.

Однак, важливими питаннями залишаються питання аналізу специфічних особливостей та сучасних умов формування економічної безпеки підприємницької діяльності в умовах цифрової економіки, визначення факторів, що впливають на економічну безпеку підприємницької діяльності та забезпечення її рівня. Окремо слід зазначити визначення трансформації загроз в сучасних умовах діджиталізації. Тому, проблема систематизації інформації з визначенням сучасного стану та перспектив розвитку цифрової економіки потребують проведення подальших досліджень.

Щодо визначення цифрової економіки, слід зазначити, що це – економічна діяльність, яка заснована на цифрових технологіях включаючи електронні товари і послуги, що надаються з використанням цифрових технологій. Розглянути цифрову економіку можна також як економіку, що заснована на цифрових комп'ютерних технологіях і нових методах генерування, обробки, зберігання та передачі даних.

Співробітники Світового банку за результатами досліджень дійшли висновку про те, що країни, які прагнуть до отримання максимальної віддачі від перетворень в інформаційно-комунікаційній сфері, повинні максимально приділяти увагу питанням поліпшення ділового клімату, інвестувати кошти в освіту та охорону здоров'я, а також сприяти реструктуризації системи управління [1]. До позитивних наслідків розвитку цифрової економіки Світовий банк відносить: зростання продуктивності праці; підвищення конкурентоспроможності компаній; зниження витрат виробництва; створення нових робочих місць; подолання бідності та соціальної нерівності.

У той же час Світовий банк відзначає негативні аспекти діджиталізації, основні серед них такі [2]: ризик кіберзагроз, пов'язаний з проблемою захисту персональних даних; «цифрове рабство» (можливість використання даних про мільйони людей для управління їх поведінкою); зростання безробіття на ринку праці, оскільки буде зростати ризик зникнення деяких професій і навіть окремих галузей економіки; «цифровий розрив», який пов'язаний з рівнем і умовами доступу до цифрового середовища в одній країні або в різних країнах.

Незважаючи на наявні загрози необхідно відзначити, що діджиталізацією динамічно охоплюється сфера послуг, торгівля, фінансовий сектор, освіта, управління, і позитивні результати цих процесів для будь-якого виду підприємницької діяльності набувають особливої значущості. Переваги цифрової економіки очевидні: динамічність, зниження вартості платежів (в режимі он-лайн вартість послуг значно нижче), відкриття нових джерел доходу тощо. Крім цього, з'являється можливість у підприємств вийти на глобальний ринок та підвищити рівень доступності до товарів і послуг у будь-якій країні світу. При необхідності будь-який інноваційний товар може бути доопрацьований під додаткові вимоги замовника та в стислі терміни, незважаючи на просторову віддаленість об'єктів виробничої системи.

Слід підкреслити, що частка цифрової економіки у ВВП розвинених країн зросла в середньому з 4,1% (2010) до 6,2% (2018), а в країнах, що розвиваються за той же період – з 3,5% до 4,8%. Для порівняння, частка коштів виділених на цифровізацію в Україні в 2017 році становила 3,4% ВВП, в той же час як в Росії – 3,9%; в Індії – 5,5%; в Бразилії – 6,2%; в Чехії – 6,3%; в ЄС – 8,2%; в Китаї – 10,0% і в США – 10,9% [3]. Цифрові інструменти і технології дозволять підвищити рівень виробництва інноваційної продукції, скоротити період від розробки ідеї до реалізації готової продукції, забезпечити відповідний рівень доходності від впровадження прогресивних технологій та сформуванню основу забезпечення економічної безпеки підприємницької діяльності в умовах діджиталізації економіки.

Література:

1. Цифровые дивиденды. Доклад о мировом развитии. URL: <https://openknowledge.worldbank.org> (дата обращения: 03.10.2019).
2. What is digital economy? Unicorns, transformation and the internet of things URL: <https://www2.deloitte.com/mt/en/pages> (date of request: 03.10.2019).
3. Верховна Рада підтримує проєкт «Цифрового порядку денного України» URL: <http://me.gov.ua/News/Detail?> (дата звернення: 03.10.2019).

АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ЧИННИКІВ ОРГАНІЗАЦІЇ СПРАВЕДЛИВОЇ ТА ЕФЕКТИВНОЇ ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

*Прокопенко М.В., старший викладач
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Ефективність виробництва багато в чому залежить від ефективності праці, а отже від міри зацікавленості працівників підприємства (фірми). У рішенні цієї проблеми головна роль відводиться організації справедливої оплати праці.

Як відомо, організація оплати праці включає передусім встановлення умов оплати праці за роботу в межах певних трудових обов'язків: тарифної сітки, диференціації ставок по складності, диференціації ставок за місцем працівників у виробничому процесі, диференціації оплати по умовам і інтенсивності праці [1].

Окрім встановлення умов оплати в організацію заробітної плати входять також нормування праці і застосування різноманітних систем оплати.

Головними вимогами до організації заробітної плати на підприємстві і відповідно критерієм її ефективності є забезпечення реального зростання заробітної плати при зниженні її витрат на одиницю продукції і гарантія підвищення оплати праці кожному працівнику у міру зростання ефективності діяльності підприємства в цілому [2].

При організації справедливої оплати праці слід враховувати ряд чинників:

– виробництво є унікальним, одиничним, серійним або масовим: викликає необхідність регулювання рівня заробітної плати через розробку системи розцінок за вироблену продукцію;

– окрім основних працівників у трудовому процесі бере участь допоміжний персонал, тому при розрахунку розцінок необхідно враховувати річний фонд оплати праці;

– обслуговуванням виробництва займаються робітники різних спеціальностей, тому для встановлення залежності їх заробітної плати від кінцевого результату використовують колективні розцінки, що вимагає розробку механізму розподілу колективного фонду заробітної плати;

– для розрахунку з працівниками дуже часто використовується внутрішньовиробнича система розцінок, що вимагає розробки критеріїв